

Βρυξέλλες, 6.3.2017
SWD(2017) 99 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

**Πρόταση
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές για τις επιχειρήσεις,
την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 και την κατάργηση 10 νομικών
πράξεων στον τομέα των στατιστικών για τις επιχειρήσεις**

{COM(2017) 114 final}
{SWD(2017) 98 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης

Εκτίμηση επιπτώσεων πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές για τις επιχειρήσεις («FRIBS»)

A. Ανάγκη ανάληψης δράσης

Γιατί; Ποιο είναι το πρόβλημα που εξετάζεται;

Οι αυξανόμενες ανάγκες πληροφόρησης για τη χάραξη πολιτικής και άλλους σκοπούς φέρνουν την Eurostat και τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες (ΕΣΥ) όλο και περισσότερο αντιμέτωπες με πρόσθετες απαιτήσεις για στατιστικές υψηλής ποιότητας. Το ισχύον σύστημα για τις ευρωπαϊκές στατιστικές για τις επιχειρήσεις είναι κατακερματισμένο και τις τεχνικές προδιαγραφές της παραγωγής στοιχείων. Το προκύπτον κατακερματισμένο και άκαμπτο νομικό σύστημα συμβάλλει στα ακόλουθα βασικά προβλήματα: 1) έλλειψη συνεκτικού και εκσυγχρονισμένου νομικού πλαισίου· 2) έλλειψη ευελιξίας· 3) ελάχιστη υποστήριξη στη χρήση καινοτόμων μεθόδων και πηγών στοιχείων· 4) ζητήματα ποιότητας ειδικά όσον αφορά τη συνοχή διαφόρων τομέων των στατιστικών για τις επιχειρήσεις· 5) σημαντική επιβάρυνση των παρόχων στοιχείων. Η ουσιαστική συνέπεια των προβλημάτων αυτών είναι ότι η παραγωγή των ευρωπαϊκών στατιστικών για τις επιχειρήσεις είναι όλο και πιο αναποτελεσματική και άκαμπτη, ενώ οι χρήστες δεν είναι ικανοποιημένοι.

Τι αναμένεται να επιτευχθεί με την παρούσα πρωτοβουλία;

Η πρωτοβουλία αναμένεται να βελτιώσει την ευελιξία και την ικανότητα ανταπόκρισης των ευρωπαϊκών στατιστικών για τις επιχειρήσεις στις μεταβαλλόμενες ανάγκες των χρηστών, καθώς και να αυξήσει την συνεκτικότητα και την ποιότητά τους. Η πρωτοβουλία αυτή υποστηρίζει τις βασικές προτεραιότητες της Επιτροπής με την παροχή πιο συνεκτικών και συναφών στοιχείων προς παρακολούθηση, π.χ. την ανάπτυξη, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την ανταγωνιστικότητα, την έρευνα και καινοτομία, την ψηφιακή ενιαία αγορά, τον αντίκτυπο της παγκοσμιοποίησης και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Η πρωτοβουλία διευκολύνει την πιο αποδοτική ως προς το κόστος και σύγχρονη παραγωγή στοιχείων και παρέχει τα μέσα για σημαντική μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης για τους παρόχους στοιχείων (επιχειρήσεις).

Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ;

Σύμφωνα με το άρθρο 388 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), οι νομοθέτες της ΕΕ έχουν αρμοδιότητα να θεσπίζουν μέτρα για την εκπόνηση στατιστικών εφόσον τούτο απαιτείται για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων της Ένωσης. Υπάρχει ένα ολόκληρο φάσμα πεδίων πολιτικής της ΕΕ (δραστηριότητες) των οποίων η ανάπτυξη και η παρακολούθηση επαφίεται στα στοιχεία που καλύπτουν οι στατιστικές για τις επιχειρήσεις: π.χ. απασχόληση, ανταγωνιστικότητα, καινοτομία, εμπόριο, βιομηχανία, περιφερειακή, οικονομική και νομισματική πολιτική. Επομένως, τα συλλεγόμενα στοιχεία που εξετάζονται στην παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων συνεισφέρουν στην εκτέλεση των δραστηριοτήτων της Ένωσης. Η επιτακτική ανάγκη για διεθνή συγκρισιμότητα καθιστά απαραίτητη την παρέμβαση της ΕΕ.

B. Λύσεις

Ποιες νομοθετικές και μη νομοθετικές επιλογές πολιτικής εξετάστηκαν; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Γιατί;

Ένα φάσμα επιλογών έχει ήδη εξεταστεί και έχουν ήδη λάβει χώρα εκτενείς διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η προτιμώμενη επιλογή [επιλογή Γ4 – Εκσυγχρονισμός των στατιστικών για τις επιχειρήσεις σε ένα ενιαίο πλαίσιο (FRIBS) με τη χρήση ενός συνδυασμού μέτρων (συνδυασμός των υποεπιλογών SIMSTAT και αναθεωρημένης Intrastat)] ανταποκρίνεται καλύτερα στους στόχους πολιτικής και τους στόχους του προγράμματος ελέγχου της καταλληλότητας και της αποτελεσματικότητας της νομοθεσίας (REFIT) μέσω της απλούστευσης και του εξορθολογισμού της ετερογεούς και ανομοιογενούς νομοθεσίας όσον αφορά τις στατιστικές για τις επιχειρήσεις σε ένα ενιαίο νομικό πλαίσιο. Έχει το μεγαλύτερο δυναμικό μείωσης του κανονιστικού φόρτου. Η επιλογή αυτή καθιστά το ευρωπαϊκό σύστημα στατιστικών επιχειρήσεων ικανό να λειτουργήσει στο μέλλον με τη διευκόλυνση της χρήσης σύγχρονων και αποδοτικών από άποψη κόστους μεθόδων παραγωγής στοιχείων, βελτιώνοντας την ευελιξία και την ικανότητα ανταπόκρισης τις ανάγκες των χρηστών πολιτικής, αυξάνοντας την αναλυτική αξία και την ποιότητα των στοιχείων και μεγιστοποιώντας την ενωσιακή προστιθέμενη αξία.

Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή;
Οποιαδήποτε αναθεώρηση των μεθόδων παραγωγής στοιχείων ή των απαιτήσεων στοιχείων συνεπάγεται βραχυπρόθεσμο κόστος για τις εθνικές στατιστικές αρχές· αναγνωρίζεται, ωστόσο, η δυναμική μείωση του κόστους μακροπρόθεσμα. Οι χρήστες των στοιχείων στηρίζουν τη βελτίωση της έγκαιρης υποβολής των στοιχείων, τη συνοχή και τη συγκρισιμότητά τους, καθώς και την ανταπόκριση στις ανάγκες τους. Οι πάροχοι στοιχείων υποστηρίζουν και επωφελούνται από τις μέγιστες δυνατότητες μείωσης της επιβάρυνσης απάντησης της επιλογής Γ. Ειδικότερα, οι φορείς συγκέντρωσης στοιχείων (εθνικές στατιστικές αρχές) υποστηρίζουν την προτιμώμενη επιλογή πολιτικής Γ4 - Εκσυγχρονισμός των στατιστικών για τις επιχειρήσεις σε ένα ενιαίο πλαίσιο (FRIBS) με τη χρήση ενός συνδυασμού μέτρων (συνδυασμός των υποεπιλογών SIMSTAT και αναθεωρημένης Intrastat) για τον εκσυγχρονισμό της Intrastat
Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής
Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (αν υπάρχει, ειδάλλως των κυριότερων επιλογών);
Εκτός από τα ποιοτικά πλεονεκτήματα που αναφέρθηκαν, η επιλογή Γ4 έχει το δυναμικό για τη μείωση της επιβάρυνσης των παρόχων στοιχείων (13,5% μείωση του διοικητικού φόρτου), διατηρώντας παράλληλα την υψηλή ποιότητα των παραγόμενων στατιστικών. Το εξορθολογισμένο και απλουστευμένο νομικό πλαίσιο θα επιτύχει τους στόχους του προγράμματος REFIT και θα βελτιώσει την ευελιξία. Αυτό με τη σειρά του αναμένεται ότι θα ωφελήσει τους χρήστες των στοιχείων – συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών μακροοικονομικών δεικτών, όπως το ΑΕΠ – με τη βελτίωση της έγκαιρης υποβολής, της ικανότητας ανταπόκρισης και της ποιότητας των στοιχείων και διασφαλίζοντας τη συνοχή των στατιστικών για τις επιχειρήσεις και μακροπρόθεσμα. Οι διαδικασίες παραγωγής των εθνικών φορέων συγκέντρωσης στοιχείων θα επωφεληθούν από την καλύτερη πρόσβαση σε διοικητικές και άλλες πηγές στοιχείων, καθώς και από τη δυνατότητα χρησιμοποίησης και ανταλλαγής μικροδεδομένων. Οι πιο ολοκληρωμένες διαδικασίες θα πρέπει επίσης να διευκολύνουν τη μακροπρόθεσμη συνολική εξοικονόμηση κόστους για τους εν λόγω φορείς.
Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (αν υπάρχει, ειδάλλως των κυριότερων επιλογών);
Η προτιμώμενη επιλογή ενέχει αρχικές δαπάνες εφαρμογής για τους φορείς συγκέντρωσης στοιχείων, λόγω αναθεώρησης των διαδικασιών παραγωγής στοιχείων και των νέων απαιτήσεων στοιχείων. Η εκτίμηση επιπτώσεων δείχνει ότι το επιπλέον βραχυπρόθεσμο κόστος εφαρμογής αντισταθμίζεται πιο μακροπρόθεσμα από τα κέρδη αποδοτικότητας σε επίπεδο συστήματος. Το εκτιμώμενο εφάπαξ επενδυτικό κόστος ανά κράτος μέλος κυμαίνεται μεταξύ 1,25 εκατ. EUR και 1,9 εκατ. EUR και το αρχικό πρόσθετο λειτουργικό κόστος μεταξύ 691 000 και 700 000 EUR ετησίως ανά κράτος μέλος. Οι αναμενόμενες μακροπρόθεσμες επιπτώσεις σε επίπεδο ΕΕ εκτιμώνται μεταξύ μέγιστης καθαρής εξοικονόμησης κόστους ύψους 10 εκατ. EUR και μέγιστης καθαρής αύξησης του κόστους ύψους (+) 9 εκατ. EUR σε δεκαετή περίοδο εφαρμογής (σε τρέχουσες τιμές, ανάλογα με τους τελικούς όρους εφαρμογής στα επιμέρους κράτη μέλη).
Πώς θα επηρεαστούν οι μεγάλες, οι μικρομεσαίες και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις;
Αφενός, οι πρόσθετες απαιτήσεις στοιχείων ενδέχεται να συνεπάγονται περιορισμένη επιβάρυνση για τις ΜΜΕ, ιδίως όσο αφορά τις αυξημένες πληροφορίες για τον τομέα των υπηρεσιών. Στις απαντήσεις στην ποιοτική διαβούλευση που υπέβαλαν οι φορείς συγκέντρωσης στοιχείων, οι εθνικές στατιστικές αρχές εγγυώνται ότι λαμβάνεται εξαιρετική μέριμνα για να εξασφαλιστεί ότι η επιβάρυνση για τις ΜΜΕ είναι όσο το δυνατόν πιο περιορισμένη, π.χ. με τη χρήση διοικητικών στοιχείων ή προηγμένων στατιστικών μεθόδων. Από την άλλη πλευρά, ο εκσυγχρονισμός των στατιστικών για το ενδοενοσιακό εμπόριο αγαθών θα μείωνε σημαντικά την επιβάρυνση των ΜΜΕ (που συμμετέχουν στο ενδοενοσιακό εμπόριο αγαθών). Κάθε ενδεχόμενη αύξηση της επιβάρυνσης στις ΜΜΕ θα μπορούσε επίσης να παραμείνει χαμηλή, επειδή πολλές χώρες χρησιμοποιούν διοικητικά στοιχεία (σε συνδυασμό με τις μεθόδους εκτίμησης βάσει μοντέλων) για την εκπλήρωση των νέων απαιτήσεων στοιχείων.
Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις για τους εθνικούς προϋπολογισμούς και τις εθνικές διοικητικές αρχές;
Το κόστος εφαρμογής έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό των ΕΣΥ και, ως εκ τούτου, έμμεσα στους εθνικούς προϋπολογισμούς. Το στατιστικό ρυθμιστικό πλαίσιο προβλέπει εγγυήσεις που θα περιορίζουν όσο το δυνατόν περισσότερο το κόστος. Η Επιτροπή έχει ήδη συνεισφέρει περίπου 13 εκατ. EUR με τη μορφή επιδοτήσεων για τη χρηματοδότηση του πρόσθετου κόστους που αντιμετωπίζουν οι εθνικές στατιστικές αρχές προκειμένου να προσαρμόσουν τις παραγωγικές διαδικασίες τους στις αλλαγές που θα θεσπιστούν με τον κανονισμό FRIBS. Πρόσθετοι χρηματοδοτικοί πόροι θα χρησιμοποιηθούν στο μέλλον – ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους του προϋπολογισμού – προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή του FRIBS. Λόγω της βελτίωσης της

αποτελεσματικότητας από διατάξεις του FRIBS που δεν οδηγούν σε ταχεία μείωση του κόστους αλλά είναι πιο χρονοβόρες, η αρχική αύξηση του κόστους αναμένεται να αντισταθμιστεί μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις;

Δεν προσδιορίστηκαν άλλες σημαντικές επιπτώσεις.

Δ. Παρακολούθηση

Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική;

Η πρωτοβουλία προβλέπει την τακτική υποβολή εκθέσεων ποιότητας από τα κράτη μέλη, οι οποίες περιέχουν σημαντικές πληροφορίες παρακολούθησης σχετικά με τα διάφορα στοιχεία-στόχους. Το ευρωπαϊκό στατιστικό πρόγραμμα – συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών στατιστικών για τις επιχειρήσεις – που καλύπτει σήμερα την περίοδο 2013-2017 (και προβλέπεται να παραταθεί έως το 2020) αξιολογείται στο ενδιάμεσο στάδιο και κατά τη λήξη του. Οι βασικοί δείκτες απόδοσης παρακολουθούνται σε ετήσια βάση.